PRIM'AWLA QORTI CIVILI
ONOR IMHALLEF ANNA FELICE
(SEDE KOSTITUZZJONALI)

Illum 16 ta' Jannar, 2017

Referenza Kostituzzjonali Nru: 11/2016 AF

Il-Pulizija (Assistent Kummissarju Norbert Ciappara)

vs

Mario Zammit

Il-Qorti:

Rat ir-referenza magħmula mill-Qorti tal-Appell Kriminali fis-27 ta' Jannar 2016 (Imħallef Edwina Grima) li permezz tagħha dik il-Qorti wara li semgħet id-difiża u lill-Avukat Ġenerali ordnat illi l-kwistjoni tintbagħat quddiem din il-Qorti sabiex jiġi determinat:

"Jekk l-akkużat hux qed isofri minn xi vjolazzjoni taħt l-artikolu 6 tal-Konvenzjoni Ewropea dwar id-Drittijiet tal-Bniedem u taħt l-artikolu 39 tal-Kostituzzjoni ta' Malta minħabba li ser jiġi leż id-dritt tiegħu għal smigħ xieraq fl-appell minnu intavolat quddiem il-Qorti ta' l-Appell Kriminali u dan billi qed jinħoloq

preġudizzju għalih meta l-liġi l-ġdida introdotta permezz ta' l-Att numru 1 tal-2015 tikkontempla piena inqas gravuża għall-kummissjoni tar-reat li dwaru ġie akkużat meta il-persuna tiġi ġġudikata wara l-bidu fis-seħħ ta' l-Att quddiem qorti oħra ta' indoli kriminali, u dan għaliex dik il-liġi teskludi mill-applikazzjoni tagħha l-Qorti ta' l-Appell Kriminali."

Rat ir-risposta tal-Avukat Ġenerali li permezz tagħha wieġeb illi:

Illi permezz tad-Digriet tas-27 ta' Jannar 2016 il-Qorti tal-Appell Kriminali tablet lil dina l-Onorabbli Qorti sabiex tikkunsidra u tiddeciedi *"Jekk l-akkuzat hux qed isofri minn xi vjolazzjoni taht l-artikolu 6 tal-Konvenzjoni Ewropea dwar id-Drittijiet tal-Bniedem u taht l-artikolu 39 tal-Kostituzzjoni ta' Malta minhabba li ser jigi lez d-dritt tieghu ghal smiegh xieraq fl-appell minnu intavolat quddiem il-Qorti ta' l-Appell Kriminali u dan billi qed jinholoq pregudizzju ghalih meta il-ligi l-gdid introdotta permezz ta' l-Att numru 1 tal-2015 tikkontempla piena inqas gravuza ghal-kummissjoni tar-reat li dwaru huwa gie akkuzat meta dik il-persuna tigi iggudikata wara l-bidu fis-sehh ta' l-Att quddiem qorti ohra ta' indoli kriminali, u dan ghaliex dik il-ligi teskludi mill-applikazzjoni taghha l-Qorti ta' l-Appell Kriminali".*

Illi l-esponenti jikkontesta l-allegazzjonijiet u l-pretensjonijiet tar-rikorrenti stante li huma nfondati fil-fatt u fid-dritt ghar-ragunijiet segwenti:

Huwa principju car f'mohh l-esponent li l-azzjonijiet ta' natura kostituzzjonali ghandhom jigu uzati bhala l-ahhar rimedju u mhux bhala l-ewwel rimedju. Sfortunatament spiss qieghed jigri dan bhal fil-kaz odjern li minflok ma wiehed jistenna l-ezitu tal-procedura ordinarja ssir procedura kostituzzjonali sabiex jitwaqqfu l-proceduri kriminali milli jitkomplew.

Illi dan l-argument tal-esponent jassumi aktar qawwa meta jitqies li l-artikoli li abbazi taghhom qed issir ir-referenza huwa l-jedd ta' smiegh xieraq. Dwar dan il-jedd kemm il-Qrati nostrana kif ukoll ta' Strasburgu dejjem irritenew illi sabiex japplikaw l-Artikolu 39 (1) tal-Kostituzzjoni u l-Artikolu 6 tal-

Konvenzjoni Ewropeja jridu tabilfors jitqiesu l-fatturi processwali partikolari tal-kaz, b'mod illi biex jiddeterminaw jekk kien hemm ksur tal-jedd ta' smigh xieraq, iridu jqisu l-process kollu kemm hu. Dan ifisser li l-Qorti ma tistax u mghandhiex tiffoka fuq bicca wahda mill-process gudizzjarju biex minnu jekk issib xi nuqqas tasal ghall-konkluzjoni li tabilfors sehh ksur tal-jedd tas-smigh xieraq (ara Adrian Busietta vs Avukat Generali deciza mill-Qorti Kostituzzjonali fit-13 ta' Marzu 2006 u Dimech v. Malta deciza mill-Qorti Ewropeja fit-2 ta' April 2015).

L-esponenti jissottometti li minkejja l-kwistjoni li ghandha quddiemha dina l-Onorabbli Qorti hija mnissla minn referenza kostituzzjonali xorta wahda ghandha tigi kkunsidrata intempestiva u prematura tenut kont li l-procedura kriminali ghadha ma gietx konkluza. Din kienet ukoll il-konkluzjoni tal-Qorti Kostituzzjonali fis-sentenza taghha tas-26 ta' April 2013 fir-referenza kostituzzjonali fl-ismijiet Il-Pulizija vs Dr Melvyn Mifsud fejn osservat illi *"Ikunx hemm vjolazzjoni tad-dritt ghal smigh xieraq, ghalhekk, jiddependi minn kif il-Qorti riferenti tittratta u tiddisponi mid-diversi kwistjonijiet u tappi processwali appena elenkati, fost ohrajn, li jistghu jitqieghdu quddiemha fil-kors tal-process u ghalhekk certament il-fatt wahdu previst mill-appellant sabiex fuqu jsostni t-talba tieghu ghal riferenza lil din il-Qorti ma hux wahdu determinanti tal-kwistjoni minnu sollevata li ghalhekk hi ghal kollox intempestiva u prematura u daqstant intempestiva u prematura hi r-referenza tal-Qorti referenti".*

Illi minghajr pregudizzju ghas-suespost u fil-mertu, l-espnenti jissottometti li l-Artikolu 39 (1) tal-Kostituzzjoni ta' Malta jipprovdi li sabiex jigi garantit id-dritt ghal smigh xieraq, is-smigh ghandu jsir fi zmien ragonevoli, u jinstema' minn Qorti ndipendenti u imparzjali mwaqqfa bil-ligi. L-Artikolu 6 tal-Konvenzjoni Ewropeja jmur oltre' meta jipprovdi li s-smigh ghandu jkun pubbliku u ghandu jkun quddiem tribunal indipendenti u imparzjali mwaqqaf bil-ligi. L-esponenti jirrileva illi ma sar xejn matul il-process kriminali li b'xi mod seta' jincidi fuq id-dritt tal-parti li provokat ir-riferenza ta' process gust tant hu hekk li anke mid-Digriet ta' referenza tas-27 ta' Jannar 2016 ma jirrizulta minn imkien li b'xi mod gew mittiefsa xi

wahda mill-protezzjonijiet moghtija bl-Artikolu 39 (1) tal-Kostituzzjoni ta' Malta u bl-Artikolu 6 tal-Konvenzjoni Ewropeja.

Illi l-allegata vjolazzjoni li minnha qed jillamenta l-parti li pprovokat ir-referenza hija li permezz tad-dhul fis-sehh tal-Att I tal-2015 li permezz tieghu gie promulgat l-Att dwar Dipendenza fuq id-Droga (Trattament mhux Prigunerija) (Kap. 537 tal-Ligijiet ta' Malta) fejn fl-artikolu 8 tal-istess Kapitolu 537 tal-Ligijiet ta' Malta nsibu li f'kaz ta' persuna li tkun akkuzata quddiem il-Qorti tal-Magistrati bhala Qorti ta' Gudikatura Kriminali u meta jigu sodisfatti certu kundizzjonijiet tali Qorti tista' tassumi l-funzjoni ta' Qorti dwar id-Droga. Illi minn tali assunzzjoni ta' funzjoni ibbenefikaw dawk il-persuni li l-kaz taghhom kien pendenti quddiem il-Qorti tal-Magistrati bhala Qorti ta' Gudikatura Kriminali filwaqt li tali disposizzjoni ma tapplikax f'kaz ta' Qorti tal-Appell Kriminali. Illi ghal din ir-raguni l-parti li pprovokat ir-referenza qed tilmenta stante li l-Qorti dwar id-Droga tista' timponi pieni anqas minn dawk inflitti mill-Qorti tal-Magistrati bhala Qorti ta' Gudikatura Kriminali.

L-esponenti jissottometti li certament bil-promulgazzjoni ta' dan l-Att bl-ebda mod ma gie lez id-dritt ta' smigh xieraq garantit mill-Kostituzzjoni u mill-Konvenzjoni u dan peress li r-reita' o meno ta' persuna akkuzata b'delitt tigi kristallizzata fil-mument taz-zmien meta r-reat gie mwettaq. Il-protezzjoni kostituzzjonali u konvenzjonali testendi biss u gustament biex tizgura li persuna li twettaq il-fatt kriminali jkollha l-gharfien li dak il-fatt li jkollha hsieb li twettaq u effettivament twettaq ikun jikkostitwixxi reat skont il-ligi penali f'dak iz-zmien u li ghal tali kommissjoni l-persuna tkun ser tkun passibbli ghal certu paramentri ta' piena (ara Victor Micallef vs L-Avukat Generali et deciza mill-Prim Awla tal-Qorti Civili (sede Kostituzzjonali) tal-1 ta' Ottubru 1996 li giet ikkonfermata mill-Qorti Kostituzzjonali fid-9 ta' Ottubru 2001.

Illi fil-kaz istanti, il-parti li pprovokat ir-riferenza fis-sena 2004 tpoggiet taht akkuza abbazi tal-provvedimenti tal-Kapitolu 101 tal-Ligijiet ta' Malta. Illi l-artikoli li taghhom instab hati kienu jezistu kemm fil-mument meta twettaq l-allegat reat kif ukoll fil-mument meta hargu l-akkuzi in konfront tal-parti li

pprovokat ir-referenza. Illi minkejja li permezz tal-Att I tal-2015 ir-reat li bih il-parti li provokat ir-referenza sar jattira piena anqas gravuza minhabba tibdil fil-ligijiet li sehhew wara li kien misjub hati bl-ebda mod ma tmur kontra l-garanziji tas-smigh xieraq. Lanqas il-fatt li l-Qorti tal-Appell Kriminali ma tista' taghti pieni li jistghu jinghataw mill-Qorti dwar id-Droga bl-ebda mod ma jilledi l-garanziji ta' smigh xieraq. Illi certament li d-dritt ghal smigh xieraq ma jipprovdix ghal xi garanzija li persuna lit kun wettqet reat tibbenefika minn tibdil fil-ligi li jsir wara (ara La Petit v. UK – applikazzjoni numru 35574/97) li persuna tkun giet akkuzata b'tali reat.

Illi in oltre, fil-kaz odjern il-parti li pprovokat ir-referenza kienet irregistrat ammissjoni quddiem il- Qorti tal-Magistrati (Malta) bhala Qorti ta' Gudikatura Kriminali fejn b'tali ammissjoni kien ifisser li fuq ir-reat li jirrigwarda d-droga biss kien zgur li ser jehel minimu ta' sitt xhur prigunerija effettivi (u massimu ta' ghaxar snin prigunerija effettivi). Illi mill-atti processwali penali jirrizulta li l-Qorti tal-Magistrati (Malta) bhala Qorti ta' Gudikatura Kriminali kkundannatu l-minimu assolut tal-piena applikabbli skont il-ligi.

Illi d-disposizzjonijiet tal-Kapitolu 537 tal-Ligijiet ta' Malta m'humiex applikabbli ghall-Qorti tal-Appell Kriminali izda dan ma jwassalx bhala konsegwenza ghal lezjoni tad-dritt ghal smigh xieraq u dan peress li l-garanziji mahsuba fl-artikolu 39 tal-Kostituzzjoni u fl-artikolu 6 tal-Konvenzjoni ma jiggarantux li persuna ghandha tibbenefika minn tibdil fil-ligi li jsehh wara li l-persuna tkun giet akkuzata b'tali reat.

Salv eccezzjonijiet ulterjuri.

Bl-ispejjez kontra l-partijiet li pprovokaw ir-riferenza.

Rat in-noti ta' sotomissjonijiet tal-partijiet.

Rat illi r-referenza tħalliet għas-sentenza.

Rat l-atti kollha.

Ikkunsidrat:

Ir-rikorrent qiegħed jilmenta minn leżjoni tad-dritt fundamentali tiegħu għall-smigħ xieraq kif protett permezz tal-artikolu 6 tal-Konvenzjoni Ewropea dwar id-Drittijiet tal-Bniedem u l-artikolu 39 tal-Kostituzzjoni u dan għaliex huwa ma jistax jibbenifika minn dak dispost fl-artikolu 8 tal-Kapitolu 537 tal-Liġijiet ta' Malta.

Din il-liġi, introdotta permezz tal-Att numru 1 tal-2015, tipprovdi fl-imsemmi artikolu 8 li meta persuna akkużata hija mixlija b'reat kontra l-liġijiet dwar id-droga, fuq talba tal-akkużat, u fejn il-kundizzjonijiet msemmija f'dan l-artikolu tal-liġi huma sodisfatti, dik il-Qorti li quddiemha jitressaq l-akkużat tista' tassumi l-funzjoni ta' Qorti dwar id-Droga.

Peress illi l-każ tiegħu għadu m'għaddiex in ġudikat għaliex intavola appell mid-deċiżjoni mogħtija fil-konfront tiegħu mill-Qorti tal-Maġistrati qabel ma ġiet ippromulgata l-liġi msemmija, ir-rikorrent kien tal-fehma li allura l-Qorti tal-Appell Kriminali kellha tikkunsidra t-talbiet tiegħu taħt l-artikolu 8 tal-Kap. 537 imsemmi sabiex tassumi l-funzjoni ta' Qorti dwar id-Droga. Iżda l-Qorti tal-Appell Kriminali ċaħdet it-talba tiegħu permezz ta' digriet datat 16 ta' Diċembru 2015 billi din il-liġi l-ġdida ma tagħti l-ebda fakolta lill-qorti ta' reviżjoni sabiex tassumi l-funzjoni ta' Qorti dwar id-Droga. Il-Qorti tal-Appell Kriminali ddeċidiet illi dik id-disposizzjoni tal-Kap. 537 surriferit ma ssibx applikazjoni fejn persuna tkun diġa ġiet iġġudikata mill-Ewwel Qorti, liema sentenza iżda ma tkunx għaddiet in ġudikat billi tressaq appell, u dan għaliex f'dak il-każ dik il-persuna ma tistax tiġi kkunsidrata aktar bħala akkużata kif trid il-liġi.

Dan, fil-fehma tar-rikorrent, jikkostitwixxi vjolazzjoni tad-drittijiet fundamentali tiegħu taħt l-artikolu 39 tal-Kostituzzjoni u l-artikolu 6 tal-Konvenzjoni Ewropea dwar id-Drittijiet tal-Bniedem għaliex m'huwiex ser jingħata smigħ xieraq ġjaladarba ser jirċievi piena differenti minn persuna akkużata bl-istess reati iżda li tkun qiegħda tiġi ġġudikata quddiem il-Qorti dwar id-Droga. Ir-rikorrent qiegħed jilmenta għaliex skont hu, ser jinħoloq preġudizzju fil-konfront tiegħu in vista

tal-fatt illi d-disposizzjonijiet tal-liġi introdotti permezz tal-Att numru 1 tal-2015 jikkontemplaw piena differenti għall-kummissjoni tar-reat li dwaru ġie akkużat ir-rikorrent, meta persuna tiġi ġġudikata wara l-bidu li daħal fis-seħħ dan l-att.

Il-fatti li taw lok għall-akkużi miġjuba kontra r-rikorrent m'humiex kontestati. Jirriżulta mill-atti tal-kawża li r-rikorrent tressaq quddiem il-Qorti tal-Maġistrati fis-sena 2004 akkużat b'reati ta' traffikar u pussess tad-droga eroina kif ukoll illi kellu fil-pussess tiegħu arma tan-nar mingħajr liċenzja tal-pulizija. Fl-udjenza tat-28 ta' Mejju 2014 ir-rikorrent kien irreġistra ammissjoni fir-rigward tal-imputazzjonijiet miġjuba kontrih u dan wara li l-Qorti avżatu bil-konsegwenzi legali ta' dik l-ammissjoni u kkonċedietlu żmien biżżejjed sabiex jerġa jikkonsidra t-tweġiba u jerġa lura minnha. Għaldaqstant, u wara li għamlet il-kunsiderazzjonijiet tagħha u tenut kont tal-ammissjoni tar-rikorrent, il-Qorti tal-Maġistrati sabet lir-rikorrent ħati tal-imputazzjonijiet kollha miġjuba kontrih u kkundannatu għall-piena ta' sitt (6) xhur priġunerija effettiva u multa ta' tmien mitt Ewro (€800).

Din ir-referenza qiegħda ssir abbażi tal-artikolu 46(3) tal-Kostituzzjoni ta' Malta u għalhekk jimporta li l-Qorti referenti, f'dan il-każ il-Qorti tal-Appell Kriminali, qieset li tagħmel ir-referenza wara li waslet għall-konklużjoni li t-talba tar-rikorrent ma kinitx waħda frivola jew vessatorja.

Il-lanjanza kostituzzjonali hija bbażata fuq allegata vjolazzjoni tal-artikolu 39 tal-Kostituzzjoni ta' Malta. L-ewwel sub inċiż ta' dan l-artikolu jaqra hekk:

> "*Kull meta xi ħadd ikun akkużat b'reat kriminali huwa għandu, kemm il-darba l-akkuża ma tiġi irtirata, jiġi mogħti smigħ xieraq għeluq żmien raġonevoli minn qorti indipendenti u imparzjali mwaqqfa b'liġi.*"

Ir-rikorrent jinvoka wkoll l-artikolu 6 tal-Konvenzjoni Ewropea. Id-disposizzjoni rilevanti tal-artikolu 6 tal-Konvenzjoni li tolqot l-ilment tar-rikorrent tinsab fl-ewwel sub inċiż li jaqra hekk:

"Fid-determinazzjoni tad-drittijiet ċivili u tal-obbligi tiegħu jew ta' xi akkuża kriminali kontra tiegħu, kullħadd huwa ntitolat għal smigħ imparzjali u pubbliku fi żmien raġonevoli minn tribunal indipendenti u imparzjali mwaqqaf b'liġi. Is-sentenza għandha tingħata pubblikament iżda l-istampa u l-pubbliku jistgħu jiġu esklużi mill-proċeduri kollha jew minn parti minnhom fl-interess tal-morali, tal-ordni pubbliku jew tas-sigurta nazzjonali f'soċjeta demokratika, meta l-interessi tal-minuri jew protezzjoni tal-ħajja privata tal-partijiet hekk teħtieġ, jew safejn ikun rigorożament meħtieġ fil-fehma tal-qorti f'ċirkostanzi speċjali meta l-pubbliċita tista' tippreġudika l-interessi tal-ġustizzja."

Permezz tal-ewwel eċċezzjoni tiegħu, l-Avukat Ġenerali jgħid illi din ir-referenza hija intempestiva peress illi l-proċeduri kriminali fil-konfront tar-rikorrent għadhom ma ġewx konklużi.

Il-Qorti tinnota li b'risposta għall-eċċezzjoni tal-intempestività mqajjma mill-Avukat Ġenerali, ir-rikorrent fin-nota ta' sottomissjonijiet tiegħu jagħmel riferenza għall-kwistjoni tan-nuqqas ta' eżawriment ta' rimedju ordinarju, kwistjoni li hija għal kollox diversa minn dik tal-intempestività li fuqha jibbaża l-eċċezzjoni tiegħu l-Avukat Ġenerali.

Il-Qorti tirrileva li filwaqt illi huwa prinċipju assodat kemm fil-ġurisprudenza tal-Qorti Ewropea u kemm f'dik tal-Qrati tagħna li d-determinazzjoni tal-eżistenza o meno ta' leżjoni ta' dritt għal smigħ xieraq tinneċessita` eżami tal-proċedura ġudizzjarja kollha kemm hi fit-totalita tagħha,[1] kif ingħad mill-Qorti Kostituzzjonali fil-każ fl-ismijiet Il-Pulizija vs Alvin Privitera, deċiż fil-11 ta' April 2011, jista' jiġri li episodju wieħed ikun determinanti għall-eżitu tal-proċess kollu u għalhekk ma jkunx il-każ illi l-Qorti tistenna sakemm jintemmu l-proceduri.

Fir-referenza kostituzzjonali fl-ismijiet Il-Pulizija (Assistent Kummissarju Lawrence Cauchi) vs Carmel sive Charles Ellul

---

[1] **Darren Aquilina vs Onor Prim Ministru et**, deċiża mill-Qorti Kostituzzjonali fil-31 ta' Mejju 2013. Ara wkoll is-sentenza tal-Qorti Ewropea fl-ismijiet **Dimech vs Malta** deċiża fit-2 ta' April 2015 fost oħrajn.

Sullivan et deċiża mill-Qorti Kostituzzjonali fil-25 ta' Settembru 2015 ingħad hekk:

> *"Huwa minnu li kemm din il-Qorti kif ukoll l-organi ta' Strasburgu kkonċedew li in linea eċċezzjonali xi fatturi partikolari tal-proċeduri jistgħu jkunu tant determinanti għad-dritt għal smigħ xieraq li ma jkunx meħtieġ li l-Qorti tistenna sa tmiem il-proċeduri sabiex tiddeċiedi jkunx hemm vjolazzjoni tad-dritt in kwistjoni...."*

B'żieda ma dan, kif ingħad mill-Qorti Kostituzzjonali fir-referenza kostituzzjonali fl-ismijiet Repubblika ta' Malta vs Carmel Camilleri tat-22 ta' Frar 2013:

> *"dan il-każ inbeda b'referenza mill-Qorti Kriminali, li waqqfet l-ismigħ quddiemha sakemm ikollha t-tweġiba għal dik ir-referenza. Ma setgħetx għalhekk l-Ewwel Qorti ma tweġibx għar-referenza billi tistenna sakemm jngħalaq il-proċess kriminali."*

Fil-fatt, fil-każ tal-lum kienet il-Qorti tal-Appell Kriminali stess illi stqarret li:

> *"Illi l-Qorti hija tal-fehma illi l-lanjanza tar-rikorrenti tistħoqq stħarriġ kostituzzjonali billi l-inapplikabbilita tal-liġi l-ġdida tad-drogi għal kawżi li għadhom ma għaddewx in ġudikat għaliex pendenti appell jista' jwassal għal diskrepanza fil-piena, (piena aktar gravuża) li tiġi inflitta għar-reati identiċi quddiem qrati differenti. Issa jekk tali lanjanza taqax fil-paramtetri ta' l-artikolu 6 u l-artikolu 39 huwa ġudizzju li għandha tasal għalih il-Qorti Kostituzzjonali u ċertament mhux din il-Qorti."*

Hekk ukoll, fir-referenza kostituzzjonali fl-ismijiet Il-Pulizija vs Clayton Azzopardi deċiża minn din il-Qorti diversament presjeduta fil-15 ta' Lulju 2016 ingħad proprju li:

> *"Kif hu saput din ir-referenza qed isir a bazi ta' l-artikolu 46(3) tal-Kostituzzjoni ta' Malta, li ghalhekk jimporta lil Qorti referenti, f'dan il-kaz il-Qorti tal-Magistrati Bhala Qorti ta' Gudikatura Kriminali, qieset li taghmel wara li wasslet ghal konkluzzjoni lit-talba in ezami ma kienetx*

wahda la frivola jew vessatorja. Rizultat mod iehor kien iwassal ghal cahda minn naha tal-Qorti referenti. Dan il-punt waħdu ġja jinċidi sew fuq din il-vertenza ta' intempestivita` mressqa mill-Avukat Ġenerali. Illi ssegwi għalhek li l-Qorti referenti ħasset ukoll dak li hu l-import ta' dan l-allegat ksur."

Applikati dawn il-prinċipji għall-kawża tal-lum, il-Qorti hija tal-fehma li f'dan il-każ sabiex jiġi determinat jekk hemmx leżjoni tad-dritt għal smigħ xieraq, m'huwiex neċessarju li jiġu fi tmiemhom il-proċeduri kriminali fil-konfront tar-rikorrent. Kif tikteb Karen Reid fil-ktieb 'A practitioner's Guide to the European Convention on Human Rights' (Tielet Edizzjoni) f'paġna 70:

"*While the conformity of a trial with the requirements of Article 6 must be assessed on the basis of the trial as a whole, a particular incident may assume such importance as to constitute a decisive factor in the general appraisal of the trial overall."*

Fil-fehma ta' din il-Qorti, l-ilment tar-rikorrent huwa eżempju tal-eċċezzjoni għall-prinċipju ġenerali li sabiex jiġi determinat jekk kienx hemm leżjoni tad-dritt għall-smigħ xieraq, iridu jiġu kkunsidrati l-proċeduri kriminali fl-intier tagħhom wara li l-istess proċeduri jkunu konklużi. Dan għaliex l-ilment tar-rikorrent f'dan il-każ jikkonċerna l-fatt illi mhumiex disponibbli għalih id-disposizzjonijiet tal-artikolu 8 tal-Kap. 537 u għaldaqstant, f'dan l-istadju tal-proċeduri hija f'waqtha t-talba sabiex il-Qorti teżamina l-ilment tiegħu u ma hemm l-ebda raġuni għalfejn għandu jressaq t-talba tiegħu f'dan is-sens wara li l-Qorti tal-Appell Kriminali tagħti s-sentenza tagħha. Jirriżulta għalhekk illi r-referenza hija tempestiva għaliex l-eżitu tagħha huwa tali li jimpinġi u huwa deċisiv fuq il-ġudizzju finali. Għaldqastant, l-eċċezzjoni mressqa mill-Avukat Ġenerali f'dan is-sens qiegħda tiġi miċħuda.

Imiss issa li jiġi kkunsidrat l-ilment tar-rikorrent li ġie leż il-jedd fundamentali tiegħu għal smigħ xieraq kif protett bl-artikolu 39 tal-Kostituzzjoni u l-artikolu 6 tal-Konvenzjoni

Ewropea minħabba l-fatt illi m'humiex applikabbli għalih id-disposizzjonijiet tal-artikolu 8 tal-Kap. 537 tal-Liġijiet ta' Malta.

Il-Qorti sejra tibda billi tagħmel riferenza għas-sentenza ta' din il-Qorti diversament presjeduta fl-ismijiet Victor Micallef vs Avukat Ġenerali et deċiża fl-1 ta' Ottubru 1996 u kkonfermata mill-Qorti Kostituzzjonali fid-9 ta' Ottubru 2001. Dan il-każ kien jirrigwarda proċeduri kriminali li ttieħdu fil-konfront tar-rikorrent Victor Micallef fejn fil-mori ta' dak il-proċeduri nbidlet il-liġi fis-sens illi reati tad-dwana ma baqgħux aktar kunsidrati reati permanenti iżda għalihom ġiet introdotta preskrizzjoni għall-azzjoni kriminali mid-data tal-importazzjoni u dan permezz tal-Att XIX tal-1985. Din id-disposizzjoni kienet aktar favorevoli għar-rikorrent iżda l-applikazzjoni tagħha ġiet miċħuda mill-Qorti tal-Appell Kriminali peress li ma kinitx applikabbli għall-azzjoni li kellha quddiemha dik il-Qorti, liema azzjoni kienet inbdiet fi Frar tal-1984. Ir-rikorrent f'dak il-każ allega li fil-konfront tiegħu seħħet vjolazzjoni tad-dritt għal smigħ xieraq kif sanċit bl-artikolu 39 tal-Kostituzzjoni u l-artikolu 6 tal-Konvenzjoni Ewropea.

Dwar dan l-ilment, il-Prim'Awla tal-Qorti Ċivili fis-sede Kostituzzjonali tagħha qalet hekk:

"*Il-Qorti ma taqbilx mas-sottomissjoni illi l-fatt li nbidlet il-ligi "jimplika li l-istat kien qieghed iqassar iz-zmien favorih biex ikun jista' jmexxi b'azzjoni penali." Imma anke li kieku ghal-grazzja ta' l-argument dan kien hekk, applikazzjoni o meno ta' din ir-regola ma kenitx certament timporta xi vjolazzjoni ta' xi dritt fondamentali ta' l-akkuzat imma kienet tikkostitwixxi biss materja ta' applikazzjoni tad-dritt procedurali li taqa' strettament fil-kompetenza tal-qrati kriminali li effettivament hadu konjizzjoni taghha fil-kaz taht ezami w iddeterminawha. Seta' jinghad li kien hemm kwistjoni kostituzzjonali li kieku l-akkuzat sostna li l-emenda legislattiva kellha tigi applikata retroattivament ghaliex - kif jammettu l-istess intimati - ma hemmx dubbju illi l-konsegwenzi ta' dik l-emenda fihom infushom u kkunsidrati oggettivament u isolatament jiffavorixxu u jagevolaw* ***kwalunkwe*** *akkuzat* ***wara*** *li tkun giet fis-sehh dik l-emenda "paragunat ma' kull akkuzat iehor*

b'akkuza identika ***qabel*** *ma tkun giet introdotta dik l-emenda."'*

Sottomissjoni simili kienet kieku tisposta t-terren tal-lanjanza kostituzzjonali fuq ir-retroattivita' ta' l-emendi ghal-ligijiet kriminali li jkunu jiffavorixxu l-akkuzat. Imma f'dak il-kaz l-attur kien ikun jehtieglu jinvoka l-protezzjoni tas-subinciz 8 ta' l-Artikolu 39 u ta' l-Artikolu 7 tal-Konvenzjoni li jassiguraw li hadd ma jigi akkuzat b'delitt li ma kienx hekk dikjarat b'ligi li kien fil-mument meta gie kommess u li hadd ma jista' jigi assoggettat ghall piena ghola minn dik li setghet tigi fuqu imposta f'dak iz-zmien meta ikkommetta d-delitt.

"L-Artikolu 39 (8) tal-Kostituzzjoni u l-Artikolu 7 tal-Konvenzjoni jistabbilixxu illi huwa dritt fondamentali li ebda ligi li tohloq reat jew piena ma jista' jkollha effett retroattiv.

Ir-retroattivita' ghalhekk hija ***<u>eskluza</u>*** *b'mod assolut in kwantu hija anti-kostituzzjonali u tikser drittijiet fondamentali, f'dawn iz-zewg kazijiet jew tipi ta' retroattivita'.*

Is-sentenza appellata korrettement irriteniet illi, fil-kaz prezenti, billi la johloq reat gdid u lanqas piena gdida, l-akkuzat ma jistax jillamenta lezjonijiet tad-drittijiet fondamentali msemmija f'dawn l-artikoli."

("Il-Pulizija vs Lawrence Cuschieri" - Riferenza Numru 288/90 - 8 ta'Jannar 1992).

L-attur forsi ghax kien a konoxxenza ta' dan l-insenjament ma nvokax il-protezzjoni ta' dawn id-disposizzjonijiet li kienu jidhru l-aktar attinenti ghall-kaz tieghu. Invece ipprova iter iehor ghal kollox improbabbli ghax manifestament infondat. Infatti fl-istess sentenza ta' Cuschieri l-Onorabbli Qorti ta' l-Appell cahdet bhala inaccettabbli s-sottomissjoni illi "l-garanzija kostituzzjonali ma tittutelax biss in non-reita ta' l-akkuzat izda tipprotegi wkoll li ma jinstabx hati in forza ta' disposizzjoni retroattiva tal-ligi." Dan proprju ghaliex gustament irriteniet illi din is-sottomissjoni setghet biss tigi accettata bhala kostituzzjonalment valida jekk il-ligi tkun holqot reat gdid applikabbili retroattivament jew piena gdida applikabbili ghal

reat aktar oneruza minn dak li kienet tkun applikabbili fil-mument meta r-reat gie kommess. Il-protezzjoni kostituzzjonali allura ma kenitx testendi ghar-regoli ta' procedura li ma joholqux reati jew pieni godda u daqstant iehor ma tapplikax u ma testendix ghal tibdil fit-terminu tal-preskrizzjoni.

Il-Qorti fil-verita ma tarax f'hiex jista' jilmenta l-attur li certament il-posizzjoni tieghu bl-ebda mod ma giet pregudikata jew aggravata miz-zmien meta hu allegatament ikkommetta r-reat. Jekk il-fatti lilu addebitati jirrizultaw pruvati u fiz-zmien meta kkommettihom kienu jikkostitwixxu reat, daqstant iehor ghandhom ikunu hekk rikonoxxuti llum. U jekk ghal dak ir-reat il-ligi kienet tikkontempla certa piena dik il-piena llum certament ma gietx mizjuda jew saret aktar gravuza. Kif inghad kemm is-subinciz 8 ta' l-Artikolu 39 tal-Kostituzzjoni u l-Artikolu 7 tal-Konvenzjoni jaghtu certa protezzjoni kontra r-retroattivita' tal-ligi kriminali. Pero' "Article 7 applies where a change in the law occurs retroactively "to the detriment of the accused". What it does not do is guarantee that the accused has the benefit of any alteration in the law to his advantage that takes place between his act or omission and his trial." (Law of the European Convention on Human Rights - Harris, O'Boyle & Warbrick - 1995 p. 274 et seq.).

Dana mhux biss ghall-fini tar-reita imma wkoll ghall-fini tal-piena. Hu car infatti illi kemm il-Kostituzzjoni kif ukoll il-Konvenzjoni jezigu li r-reita o meno ta' persuna akkuzata b'delitt ghandha tigi kristalizzata fil-mument fiz-zmien meta r-reat gie allegatament kommess. Il-protezzjoni kostituzzjonali testendi biss u gustament biex tassigura li persuna li tikkommetti l-fatt delitwuz ikollha l- konoxxenza illi dak il-fatt li jkollha hsieb li tikkommetti w effettivament tikkommetti jkun jikkostitwixxi reat skond il-ligi f'dak iz-zmien u li ghal tali kommissjoni hu kien ser ikun passibbli ghal certa piena ben determinata f'parametri li ma setghux jigu aggravati. Jigifieri l-protezzjoni kostituzzjonali testendi ghal dawk il-principji kardinali ta' dritt minn sekli rikonoxxuti "nullum crimen sine lege" u "nulla poena sine lege".'

Il-Qorti Kostituzzjonali imbagħad qalet hekk:

"It-tielet ostakolu imbaghad illi ghandu l-appellant ghall-azzjoni tieghu huwa l-ahhar wiehed mill-aspetti trattati fis-sentenza appellata bl-iktar mod lucidu possibbli u cioe' illi l-fatt illi fil-mori ta' proceduri titbiddel il-ligi b'mod vantaggjuz, ma jfissirx illi awtomatikament hemm id-dritt ta' kull min ikollu kaz pendenti istitwit taht id-disposizzjoni tal-ligi precedenti illi jibbenefika mit-tibdil vantaggjuz. Id-dritt vantat mill-appellant, kif spjegat fis-sentenza appellata, u kif jidher ukoll mic-citazzjonijiet minn awturi awtorevoli fuq il-materja, sempliciment ma jezistix. Kien jezisti d-dritt kieku giet applikata fil-konfront tieghu ligi sostantiva retroattivament li kienet taggravalu s-sitwazzjoni. Pero', ma jistax jippretendi li ligi li saret biex tirregola l-istituzzjonijiet ta' kawzi simili ghal tieghu, imma minn data sussegwenti ghal dik li fiha giet istitwita tieghu, u ghal meta huwa kkommetta r-reati addebitati lilu, ghandha tapplika a vantagg tieghu.' (Enfasi ta' din il-Qorti).

Applikat dan l-insenjament għall-kawża li għandha quddiemha din il-Qorti llum, il-Qorti tqis mal-ewwel li l-liġi in kwistjoni titkellem ċar u tond fuq persuna akkużata u għaldaqstant, ma hemmx dubbju li ma tapplikax għall-każ tar-rikorrent li ma jistax jiġi kkunsidrat bħala akkużat in kwantu li fil-konfront tiegħu diġa ngħatat sentenza mill-Qorti tal-Maġistrati bħala Qorti ta' Ġudikatura Kriminali u mid-diċitura tal-liġi ma jirriżultax illi din ssib applikazzjoni għall-persuni li jinsabu fi stadju ta' appell.

Madanakollu dan ma jfissirx li fil-proċeduri kriminali li għaddej minnhom ir-rikorrent huwa mhuwiex ser ikollu smigħ imparzjali. Id-dritt ta' smigħ xieraq jirrigwarda l-mod kif jitmexxa l-proċess ġudizzjarju quddiem il-Qorti u mhux kif persuna tinġieb quddiem dik il-Qorti jew li l-persuna tiġi applikata fil-konfront tagħha xi liġi partikolari. L-ilmenti tar-rikorrent ċertament ma jimpinġux fuq il-kunċett ta' smigħ xieraq kif enunċjat fil-Kostituzzjoni u fil-Konvenzjoni Ewropea u kif interpretat fil-ġurisprudenza kopjuża kemm nostrana u kemm dik ta' Strasbourg.

Il-fatt illi ġiet introdotta liġi ġdida li m'hijiex disponibbli għar-rikorrent u li b'applikazzjoni tagħha, ir-rikorrent seta', f'każ illi l-Qorti laqgħet it-talba tiegħu sabiex tikkonverti ruħha f'Qorti dwar id-Droga, jirċievi piena differenti, ma jilledix id-dritt tiegħu għal smigħ xieraq. Id-dritt għal smigħ xieraq ma jipprovdix għal xi garanzija li persuna li tkun wettqet reat tibbenifika minn tibdil fil-liġi li sseħħ wara li l-persuna tkun ġiet iġġudikata bħal ma qiegħed jippretendi r-rikorrent fil-każ odjern.

Kif jgħidu l-awturi Harris, O"Boyle & Warbrick fil-ktieb 'Law of the European Convention on Human Rights' (Tieni Edizzjoni) f'paġna 202:

> "*The Court also allows states a wide margin of appreciation as to the manner in which national courts operate, for example in the rules of evidence that they use. A consequence of this is that in certain contexts the provisions of Article 6 are as much obligations or result as of conduct, with national courts being allowed to follow whatever particular rules they choose so long as the end result can be seen to be a fair trial*."

Is-smigħ xieraq jiddependi mill-iter proċesswali adoperat fil-kuntest ta' persuna li tkun għaddejja minn proċeduri kriminali. Ma kien hemm xejn fil-proċedura quddiem il-Qorti tal-Maġistrati jew il-Qorti tal-Appell Kriminali li seta' jwassal għal leżjoni tad-dritt tas-smigħ xieraq tar-rikorrent. F'dan il-każ li l-Qorti għandha quddiemha llum, ma ntwera li sar xejn li s'issa jixhed li r-rikorrent ġarrab jew sejjer iġarrab xi ksur ta' smigħ xieraq minħabba xi irregolarita` fil-proċedura adoperata quddiem il-Qorti tal-Maġistrati jew il-Qorti tal-Appell Kriminali.

Il-Qorti tqis illi meta l-Konvenzjoni Ewropea titkellem dwar il-jedd ta' persuna li taċċedi għal qorti imparzjali u indipendenti mwaqqfa b'liġi, dan ifisser li l-Konvenzjoni tiggarantixxi li l-każ ta' dik il-persuna jinstema' minn qorti mogħnija b'dawk il-kwalitajiet (Claudio Porsenna vs Avukat Ġenerali, deċiża minn din il-Qorti diversament presjeduta fis-6 ta' April 2011 u kkonfermata mill-Qorti Kostituzzjonali fis-16 ta' Marzu 2012). Din il-Qorti ma jidrilhiex li l-jedd ta' aċċess effettiv għal qorti

f'każi ta' proċeduri kriminali tinkludi fiha l-jedd tal-persuna, f'dan il-każ ir-rikorrent, li jibbenifika minn disposizzjonijiet tal-liġi ġodda kif lanqas ma tinkludi fiha l-jedd li l-liġi penali hija l-istess quddiem il-Qrati kollha ta' indoli kriminali.

Fil-proċeduri kriminali li ttieħdu fil-konfront tar-rikorrent, jirriżulta li huwa ngħata l-garanziji kollha li jridu dawn l-artikoli u ma nġiebet l-ebda prova illi r-rikorrent kien imċaħħad minn xi waħda jew aktar minn dawn il-garanziji. Din il-Qorti tqis li mkien f'dawn l-artikoli kif konsistentement interpretati ma tingħata l-garanzija li persuna ser tibbenefika minn tibdiliet li saru fil-liġi wara li hija tkun ikkomettiet dak ir-reat jew wara li tkun diġa ngħatat sentenza fil-konfront taghha.

Il-liġi sostantiva dwar ir-reati li bihom jinsab mixli r-rikorrent hija ċara. Hija l-istess ligi in vigore meta gie kommess ir-reat u tgħodd għal kull min fil-konfront tiegħu jittieħdu proċeduri kriminali. Daqstant ieħor id-dritt proċedurali huwa wkoll ċar u determinat u jgħodd ukoll għal kull min fil-konfront tiegħu ngħatat sentenza fl-ewwel istanza.

Kif qalet il-Qorti Kostituzzjonali fil-każ John Grech Sant vs Avukat Ġenerali deċiż fit-8 ta' Frar 2010, b'referenza wkoll għall-każistika tal-Qorti Ewropea, l-artikolu 6 tal-Konvenzjoni jiggarantixxi biss smigħ xieraq u mhux ukoll piena ġusta.

Il-Qorti tirrileva li f'dan il-każ jirriżulta li r-rikorrent kien irreġistra ammissjoni quddiem il-Qorti tal-Maġistrati u għalhekk, huwa kien konxju f'dak l-istadju li tal-inqas kien ser jeħel il-piena minima bħal ma fil-fatt ġie kkundannat, u għaldaqstant, ċertament li ma jistax jingħad illi r-rikorrent ma kellux ċertezza legali.

Kif sewwa jissottometti l-Avukat Ġenerali fin-nota ta' sottomissjonijiet tiegħu, f'dan il-każ jirriżulta li r-rikorrent tpoġġa taħt akkuża abbażi tal-provvedimenti tal-Kap. 101 tal-Liġijiet ta' Malta. L-artikoli li tagħhom instab ħati u l-piena għal dawn ir-reati kienu jeżistu kemm fil-mument meta twettaq ir-reat kif ukoll fil-mument meta ħarġu l-akkużi fil-konfront tiegħu. Dan ifisser li r-rikorrent fl-ebda stadju ma ġie espost għall-piena aktar severa mill-ogħla piena li setgħet tiġi mposta

għal dak ir-reat fiż-żmien illi ġie magħmul u għalhekk lanqas ma jista' jingħad għall-grazzja tal-argument li l-ilmenti tar-rikorrent jistgħu jiġu kkunsidrati taħt l-artikolu 7 tal-Konvenzjoni li jipprovdi li m'għandu jkun hemm l-ebda piena mingħajr liġi. Dan għaliex dan l-artikolu ma jipprovdix għall-sitwazzjoni fejn tiġi ntrodotta liġi li tkun ta' benefiċċju għall-persuna li tkun diġa għaddejja minn proċeduri kriminali, iżda fis-sitwazzjoni inversa u ċjoe fejn jinbidlu l-liġijiet penali b'mod illi dak ir-reat ikun jattira piena akbar minn dik li kienet applikabbli biż-żmien meta seħħ ir-reat.

Il-Qorti tinnota wkoll illi r-referenza li jagħmel ir-rikorrent fin-nota ta' sottomissjonijiet tiegħu għall-kawża fl-ismijiet Repubblika ta' Malta vs Rafal Zelbert, deċiża fis-16 ta' Marzu 2014 hija għal kollox irrelevanti għall-mertu tar-referenza de quo. Fil-każ tal-lum ma qamet l-ebda kwistjoni dwar prevedibbilta' jew '*forseeability*' li dwarha titkellem is-sentenza ta' Zelbert li kienet tirrigwarda d-diskrezzjoni tal-Avukat Ġenerali li jressaq persuni akkuzati bi traffikar jew pussess ta' droga biex jinstemgħu jew quddiem il-Qorti tal-Magistrati bħala Qorti ta' Ġudikatura Kriminali jew quddiem il-Qorti Kriminali.

Din il-Qorti għalhekk tqis illi ma seħħet ebda leżjoni tal-jedd fundamentali tar-rikorrent għal smigħ xieraq.

Ir-rikorrent iqanqal ukoll il-kwistjoni ta' diskriminazzjoni u fil-fatt jagħmel riferenza għas-sentenza tal-Qorti Ewropea fl-ismijiet Inze vs Austria deċiża fit-28 ta' Ottubru 1987. Minkejja li jidher li l-qofol tal-ilment tar-rikorrent huwa li m'huwiex ser jingħata '*fair trial*' għaliex mhux ser ikun trattat bħal ħaddieħor, ma jirriżultax illi huwa qiegħed jinvoka l-artikolu 14 tal-Konvenzjoni li jitkellem dwar il-projbizzjoni ta' diskriminazzjoni li dwaru kienet titkellem is-sentenza ta' Inze msemmija, flimkien mad-dritt fundamentali ta' protezzjoni tal-proprjeta.

Fi kwalunkwe każ, l-ilment tar-rikorrent xorta waħda ma jaqax fl-ambitu tal-artikolu 14 tal-Konvenzjoni għaliex f'dan il-każ il-Qorti ma rriżultalhiex illi seħħet leżjoni tad-dritt fundamentali tar-rikorrent għall-smigħ xieraq. Propju dwar l-applikazzjoni tal-artikolu 14 tal-Konvenzjoni, il-Qorti tagħmel riferenza għas-

sentenza tal-Qorti Kostituzzjonali fl-ismijiiet Godfrey Ellul vs Avukat Ġenerali, deċiża fis-27 ta' April 2006, fejn ingħad hekk:

"Interpretazzjoni tajba ta' dan l-artikolu trid illi l-interpretu jżomm quddiem għajnejh żewġ konsiderazzjonijiet.

L-ewwel waħda hija illi dan l-artikolu ma jagħmilx projbizzjoni assoluta kontra kull diskriminazzjoni, iżda jipprojbixxi biss diskriminazzjoni fit-tgawdija tad-drittijiet u libertajiet kontemplati fil-Konvenzjoni. Għalkemm biex ikun hemm ksur ta' dan l-artikolu ma hux meħtieġ li jkun hemm ksur ta' xi dritt jew libertà mħarsa taħt xi artikolu ieħor tal-Konvenzjoni – għax inkella dan l-artikolu jkun żejjed u ma jżid xejn mal-garanziji li tagħti l-konvenzjoni – madankollu min igħid li saret diskriminazzjoni kontra tiegħu jrid juri li dik id-diskriminazzjoni kienet fit-tgawdija ta' xi dritt jew libertà mħarsa taħt il-Konvenzjoni:

*29. Article 14 (art. 14) complements the other substantive provisions of the Convention and the Protocols. It has no independent existence since it has effect solely in relation to "the enjoyment of the rights and freedoms" safeguarded by those provisions. Although the application of Article 14 (art. 14) does not necessarily presuppose a breach of those provisions - and to this extent it has an autonomous meaning -, there can be no room for its application unless the facts at issue fall within the ambit of one or more of the latter (**Rasmussen kontra d-Danimarka**, Q.E.D.B. 28/11/1984.)*

It-tieni prinċipju hu illi, kif sewwa qalet l-ewwel qorti, dan l-artikolu jħares kontra diskriminazzjoni għal xi waħda jew aktar mir-raġunijiet imsemmija fl-artikolu, u mhux kontra kull differenza fi trattament:

72. The Court reiterates that Article 14 (art. 14) affords protection against discrimination in the enjoyment of the rights and freedoms safeguarded by the other substantive provisions of the Convention. However, not every difference in treatment will amount to a violation of this Article (art. 14). Instead, it must be established that other

*persons in an analogous or relevantly similar situation enjoy preferential treatment, and that there is no reasonable or objective justification for this distinction (**Stubbings kontra r-Renju Unit**, Q.E.D.P. 22/10/1996).*"

Għaldaqstant, u in vista tal-kunsiderazzjonijiet kollha magħmula, il-Qorti ssib illi ma seħħet l-ebda leżjoni tad-dritt tar-rikorrent għal smigħ xieraq minn qorti imparzjali kif protett bl-artikolu 39 tal-Kostituzzjoni u l-artikolu 6 tal-Konvenzjoni Ewropea.

Għar-raġunijiet kollha premessi, il-Qorti, filwaqt li tagħmel riferenza għall-fatti lamentati minn Mario Zammit fit-talba għal referenza kostituzzjonali waqt il-kawża fl-ismijiet Il-Pulizija (Assistent Kummissarju Norbert Ciappara) vs Mario Zammit li hija pendenti quddiem il-Qorti tal-Appell Kriminali, senjatament illi ġie mittiefes id-dritt fundamentali tiegħu għal smigħ xieraq kif protett bl-artikolu 39 tal-Kostituzzjoni u l-artikolu 6 tal-Konvenzjoni Ewropea dwar id-Drittijiet tal-Bniedem, liema lment wassal lil dik il-Qorti sabiex fis-27 ta' Jannar 2016 tagħmel l-ordni ta` referenza, qiegħda tiddikjara illi fil-konfront tal-istess Mario Zammit ma ssib li kien hemm l-ebda vjolazzjoni tal-artikolu 39 tal-Kostituzzjoni ta` Malta u tal-Artikolu 6 tal-Konvenzjoni ghall-Protezzjoni tad-Drittijiet tal-Bniedem u tal-Libertajiet Fundamentali. Ghalhekk qiegħda tibgħat dan il-provvediment flimkien mal-atti lura lill-Qorti tal-Appell Kriminali sabiex tkompli tisma' u tiddeċiedi skont il-liġi l-kawża fl-ismijiet Il-Pulizija (Assistent Kummissarju Norbert Ciappara) vs Mario Zammit.

Spejjeż jitħallsu mir-rikorrent Mario Zammit.

IMHALLEF

DEP/REG